

Spis treści

CZĘŚĆ I STAROŻYTNOŚĆ

1. Antyk grecko-rzymski	11
Wstęp – literatura starożytna	11
1.1. Najważniejsze szkoły i prądy filozoficzne antyku	15
1.2. Sokrates, Platon, Arystoteles - filozofowie starożytni	19
1.3. Co to jest mit? Mit syntezą ludzkich doświadczeń	23
1.4. Na wybranym przykładzie wskaż kulturotwórczą rolę mitu (np. Ikar, Syzyf, Odys, Prometeusz)	26
1.5. Jakie symboliczne treści kryje mit labiryntu? (labirynt słów, miasto - labirynt, labirynt losu, uczuć itp.)	28
1.6. Co to jest archetyp? Podaj przykład archetypów z literatury starożytnej	32
1.7. Motyw przemiany w mitologii greckiej	36
1.8. Miłość i śmierć w mitologii greckiej	39
1.9. Podaj przykład posługiwania się mitem w celu objaśnienia świata współczesnego	41
1.10. Mitologia jako źródło tematów w literaturze późniejszych epok	43
1.11. Co to jest „mimesis”? Posłuż się przy objaśnieniu pojęcia koncepcjami estetycznymi i przykładami z literatury starożytnej Grecji	46
1.12. Grecki kanon piękna - rzeźba antyczna	48
1.13. Odyseusz jako inspiracja literackiego motywu wędrowca (homo viator)	50
1.14. Baśniowość „Odysei” Homera	53
1.15. Bogowie i ludzie w „Iliadzie” Homera	55

1.16. Świat na tarczy Achillesa	57
1.17. Początki teatru antycznego (tragedia, komedia)	60
1.18. Uniwersalny wymiar sporu w „Antygonie” Sofoklesa	62
1.19. „Antyгона” a „Odprawa postów greckich” - tematyka, problematyka, budowa	64
1.20. Przedstawiciele greckiej liryki antycznej	67
1.21. „Homer żeńskiego rodu” - Safona	70
1.22. Horacy - mistrz eolskiej lutni	72
1.23. Wergiliusz - jeden z największych poetów świata	75
1.24. Owidiusz - najwybitniejszy elegik epoki augustowskiej	77
1.25. Obraz dwóch światów - pogańskiego i wczesnochrześcijańskiego w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza	79
1.26. Analizując postaci, wyjaśnij tytuł powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis”	82
2. Biblia	85
2.1. Budowa, znaczenie, czas powstania, podział	85
2.2. Porównaj kosmogonię biblijną i mitologiczną	87
2.3. Wygnanie z Raju i jego konsekwencje	88
2.4. Rzeczywistość po Raju	90
2.5. Przymierza biblijne	93
2.6. Problem cierpienia w Księdze Hioba	95
2.7. Czy Kohelet jest pesymistą?	98
2.8. Psalmi jako fenomen modlitwy i wiary	100
2.9. „Pieśń nad pieśniami” jako poemat miłosny	103
2.10. Charakterystyka wybranych postaci ze Starego Testamentu	106
2.11. Charakterystyka wybranych postaci z Nowego Testamentu	108
2.12. Motyw Narodzenia Pańskiego w literaturze różnych epok	111
2.13. Uniwersalny wymiar przypowieści biblijnych	114
2.14. Inspirujący charakter przypowieści o synu marnotrawnym	116
2.15. Prometeusz i Jezus, czyli oddanie jednostki dla dobra ludzkości	119
2.16. Jezus - Bóg i człowiek	120
2.17. Trudna etyka miłości w Nowym Testamencie	122
2.18. Obraz końca świata w Apokalipsie św. Jana	124
2.19. Jak Biblia widzi istotę człowieczeństwa?	126
2.20. Postać Boga w Starym i Nowym Testamencie	128
2.21. Obraz Szatana w Biblii	130
2.22. Kulturotwórcza rola Biblii	132

CZĘŚĆ II ŚREDNIOWIECZE

Wstęp do epoki	136
1. Teocentryzm i uniwersalizm jako cechy kultury średniowiecza	141
2. Filozofia średniowieczna i jej odzwierciedlenie w literaturze	143
3. Hagiografia średniowieczna. Jakie warunki musieli spełniać bohaterowie żywotów, żeby osiągnąć świętość?	147
4. Dwa rodzaje średniowiecznej ascezy (św. Aleksy i św. Franciszek)	150
5. Średniowieczny rycerz i asceta - próba porównania (na podstawie „Pieśni o Rolandzie” i „Legendy o św. Aleksym”)	152
6. Epos rycerski – feudalna hierarchia wartości	154
7. Prawzór śmierci heroicznej w „Pieśni o Rolandzie”	157
8. Portret idealnego władcy w literaturze polskiej i obcej	160
9. Średniowieczna historiografia	164
10. Średniowieczni kochankowie	168
11. „Bogurodzica” – arcydzieło poezji średniowiecznej	171
12. Co można powiedzieć o autorze „Bogurodzicy” na podstawie analizy tekstu?	173
13. Matka Chrystusa po ludzku cierpiąca w „Posłuchajcie, bracia miła...”	174
14. Motywy maryjne w sztuce średniowiecza	176
15. Wizerunek śmierci w sztuce średniowiecza	178
16. Motyw przemijania w twórczości F. Villona	180
17. <i>Memento mori</i> - czyli literatura średniowieczna o umieraniu	182
18. Tematyka społeczno - obyczajowa w literaturze polskiego średniowiecza	185
19. Dydaktyzm literatury średniowiecza	188
20. Czy słuszna jest formuła „mroki średniowiecza”?	191
21. Dantejska wizja zaświatów w „Boskiej Komedii”	194
22. Między średniowieczem a renesansem, czyli „Boska Komedia” Dante’go	199
23. Opis obyczajowości średniowiecznej w „Krystynie córce Lavransa” Sigrid Undset	202
24. Pomędzy wiarą a człowieczeństwem, czyli jak Sigrid Undset opowiada o średniowieczu w „Krystynie córce Lavransa”	205
25. Średniowiecze w ujęciu twórców późniejszych epok	207